

บทความที่ : **19**
Article :

ลักษณะอำนาจนิยมในกิจกรรมการรับน้องของสาขา
วิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน

The Dictatorial Authoritarianism in Getting Younger
Activities of Political Science Disciplines at a
University in the Isan Region

[Received: May 17, 2020; Revised: June 6; Accepted: June 8]

จิรพงศ์ มหาพจน์* และ อลงกรณ์ อรรคแสง*

Jirapong Mahaphot* and Alongkorn Akkasaeng*

*วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม [College of Politics
and Governance, Mahasarakham University];

Corresponding author e-mail: aleklovelove@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะอำนาจนิยมในกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน กล่าวคือ งานศึกษาชิ้นนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ผ่านการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ตัวแทนศิษย์เก่าสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน และตัวแทนนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน ผลการศึกษาพบว่า การผลิตซ้ำของการเมืองแบบเผด็จการอำนาจนิยมในกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน ได้แก่ (1) การละเมิดเสรีภาพของปัจเจกบุคคล (2) ความไม่เท่าเทียม (3) การรวมศูนย์อำนาจ (4) การใช้อำนาจตามอำเภอใจที่ปราศจากเหตุผล (5) การมีพหุนิยมแบบจำกัด

คำสำคัญ : ลักษณะอำนาจนิยม; การรับน้อง; สาขาวิชารัฐศาสตร์

Abstract

This paper of This Research The Dictatorial Authoritarianism in Getting Younger Activities of Political Science Disciplines at a University in the Isan Region. That is, this Research was Qualitative Research Conducted Through In- Depth Interview, Non- Participation Observation, Focus Group and Documentary Analysis, Including Representative Alumni and Representative Student of Political Science Disciplines at a University in the Isan Region the Result Shows That, the Reproduction of Authoritarianism Politics in the Admissions Activities of Political Science Disciplines at a University in the Isan Region. They are: (1) Violates Individual Liberty (2) Inequality (3) Centralization (4) Arbitrary Rule (5) Limited Pluralism

Keywords: Authoritarianism; Getting Younger Activities; Department of Political Science

บทนำ

แรกเริ่มเดิมที แนวคิดอำนาจนิยม (Authoritarianism) สมัยใหม่เกิดขึ้นจากความกลัวที่มีต่อการปฏิวัติประชาชน โดยเฉพาะความหวาดกลัวที่มีต่อการปฏิวัติฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1789 (the French Revolution 1789) การปฏิวัติบอลเชวิคของรัสเซียในปี ค.ศ. 1917 (the Bolshevik Revolution 1917) เป็นอาทิ (Webb, 2011 : 252)

แนวคิดอำนาจนิยมปรากฏขึ้นอย่างชัดเจนหลังทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา ที่โลกได้แบ่งระบอบการปกครองหลัก ๆ ออกเป็น 2 ฝ่ายใหญ่ ๆ คือ (1) ระบอบประชาธิปไตย และ (2) ระบอบที่ไม่เป็นประชาธิปไตย โดยระบอบอำนาจนิยมถูกตีความว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของระบอบที่ไม่เป็นประชาธิปไตย เพราะอำนาจนิยมคือเผด็จการชนิดหนึ่งที่ผู้ปกครองหรือผู้มีอำนาจสามารถใช้อำนาจเหนือกลุ่มคนหรือปัจเจกบุคคลเพื่อรักษาอำนาจของตนไว้ เผด็จการอำนาจนิยมมักจะไม่นับถึงสิทธิเสรีภาพของปัจเจกบุคคล เช่น ปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์ต่อผู้ปกครองหรือผู้มีอำนาจ ควบคุมสื่อที่ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชน ผูกขาดการใช้อำนาจจำกัดการตรวจสอบถ่วงดุลอำนาจจากผู้อื่น เป็นอาทิ (สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ และคณะ, 2557 : 54-57)

Juan J. Linz (2000 : 159-261) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ชาวอเมริกัน แห่ง Yale University ได้ชี้ให้เห็นว่า ระบอบอำนาจนิยม มีลักษณะสำคัญ ๆ อยู่ด้วยกัน 3 ลักษณะ คือ (1) มีความเป็นพหุนิยมแบบจำกัด (2) มีเป้าหมายเพื่อควบคุมจิตใจมากกว่าปลุกฝังอุดมการณ์ และ (3) ปราศจากซึ่งการระดมกำลังทางการเมืองเพื่อการสนับสนุนในระยะยาว กล่าวคือ ความเป็นพหุนิยมแบบจำกัดทำให้ระบอบอำนาจนิยมมีลักษณะแกว่งอยู่กึ่งกลางระหว่างเผด็จการแบบเบ็ดเสร็จ (Totalitarianism) กับประชาธิปไตย (Democracy) โดยระบอบประชาธิปไตยจะเปิดโอกาสให้มีพหุนิยมแบบ

เต็มที่ ขณะที่ระบอบเผด็จการแบบเบ็ดเสร็จจะไม่เปิดโอกาสให้มีพหุนิยมขึ้นในสังคมเลย แต่สำหรับระบอบอำนาจนิยมนั้นจะเปิดโอกาสให้มีความแตกต่างหลากหลายได้อยู่บ้าง แต่อย่างไรก็ตาม ผู้มีอำนาจก็มักจะควบคุมให้มิได้อย่างจำกัด กล่าวคือ ความแตกต่างหลากหลายจะมีอยู่ได้ก็ด้วยความยินยอมของผู้มีอำนาจ หรือมิได้ตามที่ผู้มีอำนาจกำหนดให้ อนึ่ง การที่ผู้มีอำนาจยอมให้มีความแตกต่างหลากหลายในสังคมได้นั้น ก็เพื่อสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้มีอำนาจเอง ด้วยเหตุนี้เองที่ทำให้ระบอบอำนาจนิยมมักจะไม่มี การจัดระบบโครงสร้างอำนาจที่ชัดเจน ไม่มีอุดมการณ์ที่ใช้อ้างอิงอย่างชัดเจน นั่นก็เพราะระบอบอำนาจนิยมมุ่งควบคุมจิตใจมากกว่าปลูกฝังอุดมการณ์ ซึ่งส่งผลให้ระบอบอำนาจนิยมไม่สามารถระดมสรรพกำลังทางการเมืองเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนในระยะยาวอย่างต่อเนื่องได้ โดยเฉพาะการสนับสนุนจากคนหนุ่มสาว นักศึกษา และปัญญาชน

Lowell W. Barrington (2015 : 155-158) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ชาวอเมริกัน แห่ง Marquette University ได้ชี้ให้เห็นว่า ระบอบอำนาจนิยม มีลักษณะสำคัญ ๆ อยู่ด้วยกัน 4 ลักษณะ คือ (1) ลดทอนกำลังอำนาจของปัจเจกบุคคลทั่วไปผู้เป็นสมาชิกของสังคม (2) ขาดอุดมการณ์กลางที่จะคอยบังคับควบคุม (3) อ้างอิงความชอบธรรมบนฐานของความเป็นประสิทธิภาพ (4) ไม่มีขอบเขตที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกระทำของผู้มีอำนาจ

นอกจากนี้ Barrington ยังชี้ให้เห็นว่า ในสังคมประชาธิปไตย ถ้าหากวัฒนธรรมแบบประชาธิปไตยอ่อนกำลังลง วัฒนธรรมอำนาจนิยมอาจเข้ามาผสมอยู่ด้วยได้เช่นกัน ซึ่งอาจอยู่ในรูปของระบอบกึ่งประชาธิปไตย (Semi-Democracy) ระบอบกึ่งอำนาจนิยม (Semi-Authoritarianism) ระบอบผสมระหว่างอำนาจนิยมกับประชาธิปไตย (a Hybrid Between Authoritarianism and Democracy) ระบอบอำนาจนิยมที่มีการแข่งขัน (Competitive Authoritarianism) ระบอบอำนาจนิยมที่ยัง

มีการเลือกตั้ง (Electoral Authoritarianism) ระบอบประชาธิปไตยที่มีจุดบกพร่อง (Defective Democracy) ระบอบอำนาจนิยมที่ยังให้คำปรึกษา (Consultative Authoritarianism) เป็นอาทิ

William A. Darity, Jr. (2008 : 213-214) นักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์การเมืองและนโยบายสาธารณะชาวอเมริกัน แห่ง Duke University ชี้ให้เห็นว่า อำนาจนิยมมักจะเป็นอำนาจที่เกิดจากการใช้อำนาจของคน ๆ เดียวหรือกลุ่มคนเพียงจำนวนน้อยนิดต่อปัจเจกบุคคลคนอื่น ๆ ในสังคม ผู้มีอำนาจมักใช้อำนาจตัดสินใจดำเนินนโยบายต่าง ๆ ทั้งหมดตามที่ตนต้องการ ความต้องการของผู้มีอำนาจมักจะสำคัญกว่าความต้องการของคนทั่วไป เสรีภาพของปัจเจกบุคคลในสังคมดังกล่าวมักจะได้รับ การสนับสนุนก็แต่เพียงในขอบเขตที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีอำนาจเท่านั้น ปัจเจกบุคคลผู้เป็นสมาชิกของสังคมมักจะไม่ได้รับโอกาสให้รวมตัวกันเพื่อต่อรองหาทางจำกัดอำนาจของผู้มีอำนาจไว้ไม่ให้ใช้อำนาจตามอำเภอใจ อำนาจนิยมมักไม่มีอุดมการณ์ที่ชัดเจนและตายตัว เพราะการใช้อำนาจขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้มีอำนาจ ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา อำนาจนิยมมักเกิดขึ้นในสังคมที่ขาดความมั่นคงทางการเมือง ดังนั้นในช่วงแรกของวิกฤติการเมือง อำนาจนิยมอาจได้รับการสนับสนุนจากคนส่วนใหญ่ในสังคม อย่างไรก็ตาม ท้ายที่สุดอำนาจดังกล่าวมักจะกลับกลายเป็นอำนาจที่กลับมากดขี่หรือละเมิดเสรีภาพของปัจเจกบุคคลผู้เป็นสมาชิกของสังคม ดังกล่าว ผู้มีอำนาจในสังคมดังกล่าวมักเป็นผู้ควบคุมกลไกการห้ามปรามต่าง ๆ จำกัดการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควบคุมการเคลื่อนไหวทางกิจกรรมทุกด้าน และผู้มีอำนาจก็มักจะชอบสมาชิกที่เชื่อ ๆ และไม่แยแสต่อสิทธิเสรีภาพของตน ผู้มีอำนาจมักจะห้ามปรามการแสดงออกถึงความไม่เห็นด้วยต่าง ๆ ของสมาชิกในสังคม เพราะนั้นอาจทำให้อำนาจของพวกเขาอ่อนแอลง

นอกจากนี้ Darity Jr ยังชี้ให้เห็นว่าในมิติของการเมืองระดับประเทศ อำนาจนิยมมักเกิดขึ้นในสถาบันสำคัญ 3 สถาบัน ได้แก่ (1) ทหาร ตัวอย่างเช่น ชิลีในยุคของเผด็จการทหารอย่าง Augusto Pinochet ในช่วงปี ค.ศ. 1973-1988 เป็นอาทิ (2) พรรคการเมือง ตัวอย่างเช่น สหภาพโซเวียตในยุคของพรรคการเมืองพรรคเดียวที่ผู้นำอย่าง Joseph Stalin และเยอรมันนีในยุคของพรรคการเมืองพรรคเดียวที่ผู้นำอย่าง Adolf Hitler เป็นอาทิ และ (3) ระบบราชการ ตัวอย่างเช่น อาร์เจนตินาในช่วงกลางทศวรรษที่ 1960 ถึงกลางทศวรรษที่ 1970 เป็นอาทิ

Dirk Berg-Schlosser (2005 : 172-175) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ชาวเยอรมัน แห่ง University of Marburg ได้ชี้ให้เห็นว่า คำว่าอำนาจนิยมสามารถใช้ได้ในบริบทที่หลากหลาย เช่น อาจใช้อ้างถึงพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือสังคมก็ได้ หรือจะใช้อ้างถึงระบอบเมืองการปกครองก็ได้ โดยสำหรับในทางการเมืองการปกครอง ลักษณะสำคัญของระบอบอำนาจนิยม คือ การมีพหุนิยมแบบจำกัด มีกิจกรรมของกลุ่มผลประโยชน์หรือการเคลื่อนไหวทางสังคมในระดับต่ำ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะเป็นเพียงแค่เรื่องของผู้นำเท่านั้น เป็นอาทิ คำว่า อำนาจนิยม ถูกนำมาใช้นับแต่ศตวรรษที่ 19 เมื่อจำเป็นต้องแยกความแตกต่างระหว่างระบอบเผด็จการออกจากระบอบเสรีนิยมประชาธิปไตย กล่าวคือ ระบอบเสรีนิยมประชาธิปไตยจะมีลักษณะสำคัญ คือ มีพหุนิยมที่เปิดกว้าง มีการแข่งขัน มีส่วนร่วม มีการแบ่งแยกอำนาจ มีนิติธรรม มีสิทธิมนุษยชน เป็นอาทิ

ดังนั้น จึงสามารถสรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของอำนาจนิยม ที่ไม่ว่าจะถูกนำไปใช้กับสังคมใด ระดับใด ใครเป็นผู้กระทำ หรือใครเป็นผู้ถูกกระทำก็ตาม ย่อมนำไปสู่ปัญหาที่สำคัญ ดังนี้ (1) การละเมิดเสรีภาพของปัจเจกบุคคล (Violates Individual Liberty) (2) ความไม่เท่าเทียม (Inequality) (3) การรวมศูนย์อำนาจ

(Centralization) (4) การใช้อำนาจตามอำเภอใจที่ปราศจากเหตุผล (Arbitrary Rule)

(5) การมีพหุนิยมแบบจำกัด (Limited Pluralism)

ทั้งนี้ วัฒนธรรมอำนาจนิยมได้แผ่ขยายออกเป็นวงกว้างอย่างรวดเร็ว ซึ่งได้เกิดขึ้นทั้งใน สังคมระดับประเทศ สังคมระดับท้องถิ่น สถาบันต่าง ๆ ของรัฐ สถาบันครอบครัว ตลอดจนสถาบันการศึกษา และมหาวิทยาลัยเป็นหนึ่งในสังคมที่ วัฒนธรรมอำนาจนิยมได้แผ่ขยายและถูกผลิตซ้ำอย่างน่ากังวลสนใจ โดยเฉพาะใน กิจกรรมการรับน้อง

วงการรัฐศาสตร์สมัยใหม่ ถือเป็นศาสตร์ที่พยายามแก้ไขปัญหาเรื่องอำนาจ นิยม และพยายามที่จะเรียกร้องสิ่งที่ตรงข้ามกับอำนาจนิยม โดยเฉพาะประชาธิปไตย ขณะที่สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสานนั้น ถือเป็นสถาบันในวง วิชาการด้านรัฐศาสตร์น้องใหม่ในประเทศไทย ดังนั้น บทความขึ้นนี้จึงพยายามที่จะ สะท้อนถึงปัญหาเรื่องอำนาจนิยมในกิจกรรมการรับน้องเป็นหลัก โดยเป็นการสะท้อน ผ่านกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อวิเคราะห์ถึงลักษณะอำนาจนิยมในกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผ่านการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participation Observation) การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้ให้ข้อมูลหลัก (Key Informants) ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่มี

ความรู้ความเข้าใจ และเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน เท่านั้น ซึ่งได้แก่ ตัวแทนนักศึกษา ปัจจุบัน ตัวแทนศิษย์เก่า

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยได้ทำการสรุปประเด็นทั้งหมดด้วยการพรรณนาพร้อมทั้งยกเหตุผลที่จากการค้นคว้าประกอบ โดยอิงกับกรอบการวิเคราะห์ของการวิจัย เพื่อทราบถึงลักษณะอำนาจนิยมในกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการป้องกันมิให้ลักษณะอำนาจนิยมเกิดขึ้นในกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน

ผลการศึกษา

จากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม การสนทนากลุ่มย่อย และการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยพบว่า อำนาจนิยมในกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชา รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสานมีลักษณะ ดังนี้

1. การละเมิดเสรีภาพของปัจเจกบุคคล (Violates Individual Liberty)

1.1 จากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า มีกรณีการประชุมเชียร์ กล่าวคือ รุ่นพี่ที่กลัวว่ารุ่นน้องจะแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ต่อกิจกรรมที่ตนจัดขึ้นผ่านสื่อออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟสบุ๊ก เป็นอาทิ รุ่นพี่จึงเก็บโทรศัพท์มือถืออันเป็นทรัพย์สินส่วนตัวของรุ่นน้องไว้จนกว่าจะเสร็จกิจกรรม ขณะที่ทางรุ่นพี่กลับแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์รุ่นน้องผ่านสื่อออนไลน์ได้ บ่อยครั้งที่รุ่นน้องแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์รุ่นพี่ผ่านสื่อออนไลน์ในภายหลัง เมื่อพวกเขาเห็นว่า

กิจกรรมที่รุ่นพี่จัดขึ้นนั้นละเมิดเสรีภาพของพวกเขา อย่างไรก็ตาม รุ่นน้องที่ออกมาวิพากษ์วิจารณ์รุ่นพี่รุ่นพี่ พวกเขามักจะถูกรุ่นพี่และเพื่อนบูลลี่หรือประณาม

กิจกรรมการรับน้องมักเป็นกิจกรรมที่รุ่นพี่พยายามยึดเหนี่ยวให้กับรุ่นน้อง เพราะมันไม่ได้เกิดจากความสมัครใจของรุ่นน้อง มันเกิดขึ้นโดยไม่ได้มีการสอบถามความต้องการจากรุ่นน้องแต่อย่างใด มีกรณีที่ทำให้รุ่นน้องเดินทำอนาจารโดยที่รุ่นน้องไม่ยอมทำ มีกรณีตะโกนใส่รุ่นน้อง มีกรณีที่ถูกรุ่นพี่เรียกรุ่นน้องไปดำทอด้วยวาจาและกิริยาท่าทางที่ไม่เหมาะสม ขณะที่อาจารย์ที่กำลังดูแลกิจกรรมก็ไม่ได้มีการทักท้วงในสิ่งที่รุ่นพี่กระทำต่อรุ่นน้องแต่อย่างใด หน้าที่อาจารย์บางท่านยังส่งเสริมให้รุ่นพี่ใช้อำนาจกับรุ่นน้องอย่างไร้เหตุผล มีกรณีที่รุ่นพี่ให้รุ่นน้องกินสิ่งที่ไม่ใช่คนปกติทั่วไปกิน เช่น น้ำแดงผสมเกลือ ขนมหึงยัดไส้พริกขี้หนูและกะปิ เป็นอาทิ มีกรณีที่นำสีมาทาหน้ารุ่นน้องโดยไม่คำนึงถึงว่ารุ่นน้องจะแพ้หรือไม่ มีกรณีที่ให้รุ่นน้องเกลี้ยกลิ้งโคลนตม จนทำให้ผลกระทบที่มีต่อร่างกายและจิตใจของรุ่นน้อง เป็นอาทิ (การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม, 2562)

1.2 จากการสนทนากลุ่มย่อย พบว่า มีการปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นในเชิงวิพากษ์วิจารณ์ต่อกิจกรรมการรับน้อง รุ่นพี่จัดกิจกรรมรับน้องโดยไม่ถามความสมัครใจรุ่นน้อง มีการบังคับใส่ชุดนักศึกษาเพื่อมาร่วมกิจกรรม ตลอดจนบังคับการไว้ทรงผม บังคับการตัดเล็บ บังคับการใส่รองเท้า ห้ามย้อมสีผม มีการบังคับให้รุ่นน้องไหวรุ่นพี่ทุกครั้งที่พบเจอกัน โดยไม่คำนึงถึงความสมัครใจของรุ่นน้องว่าพวกเขาอยากไหวหรือไม่ เพราะการที่คนเราจะไหวใคร ควรเกิดจากความสมัครใจที่เราอยากจะทำแสดงออกอย่างจริงใจ และการไหวก็เป็นสิทธิส่วนบุคคล การบังคับให้คนอื่นมาไหวตัวเองจึงเท่ากับการละเมิดเสรีภาพของปัจเจกบุคคล รุ่นพี่บางคนอยากให้รุ่นน้องเคารพแต่ตนเองกลับปฏิบัติตัวไม่เป็นแบบอย่างที่ดีและไม่น่าเคารพ ภายใต้กิจกรรมการรับน้อง รุ่นน้องถูกควบคุมการแต่งกายตั้งแต่หัวจรดเท้า มีกรณีที่บังคับให้รุ่นน้องต้องห้อย

ป้ายที่คอทุกคน ห้ามร่นน้องใส่รองเท้าที่มีลวดลาย มีการบังคับให้ร่นน้องติดสัญลักษณ์ที่ร่นพี่แจกรุ่นน้องต้องทำตามร่นพี่เพราะว่าเกรงว่าจะมีผลกระทบต่อการเข้าร่วมกิจกรรมตลอดจนการเรียนการสอน กล่าวคือ ร่นพี่มักอ้างเพณีสืบทอดกันมา หรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หรือหากใครไม่ปฏิบัติตามอาจจะไม่ผ่านกิจกรรม ด้วยความกลัวต่อเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ร่นพี่และอาจารย์บางท่านสร้างขึ้น ร่นน้องยอมมีอาจปฏิเสธต่อคำสั่งของร่นพี่ แม้จะไม่ได้เกิดจากความสมัครใจก็ตาม และหากร่นน้องไม่ปฏิบัติตามคำสั่งร่นพี่ นอกจากร่นน้องจะไม่ผ่านกิจกรรมของสาขาวิชา ร่นพี่จะส่งรายชื่อร่นน้องที่ไม่ทำตามคำสั่งให้อาจารย์บางท่านว่ากล่าวตักเตือน บ่อยครั้งที่มีการนำคะแนนมาอ้างในการใช้บังคับร่นน้องให้เข้าร่วมกิจกรรม กล่าวคือ หากร่นน้องคนใดเข้าร่วมกิจกรรมตามคำสั่งร่นพี่ ร่นน้องจะได้คะแนนพิเศษในรายวิชาที่อาจารย์บางท่านที่กำลังดูแลกิจกรรมของสาขาวิชา แต่ในทางกลับกัน หากร่นน้องคนใดไม่เข้าร่วมกิจกรรม พวกเขาอาจถูกตัดคะแนนในรายวิชาที่อาจารย์บางท่านที่กำลังดูแลกิจกรรมของสาขาวิชาสอนอยู่ จึงเป็นเหตุให้ร่นน้องเกิดความหวาดกลัว ไม่กล้าตั้งคำถามต่อคำสั่งของร่นพี่ ไม่กล้าตั้งคำถามต่อกิจกรรมการรับน้องแม้ว่ากิจกรรมดังกล่าวจะไม่เหมาะสมหรือไม่สร้างสรรค์ขนาดไหนก็ตาม (สนทนากลุ่มย่อย, 2562 : สัมภาษณ์)

1.3 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า มีกิจกรรมที่สะท้อนถึงการละเมิดเสรีภาพของปัจเจกบุคคล ดังที่ นาย ข. ตัวแทนศิษย์เก่าสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “ร่นน้องถูกห้ามปรามไม่ให้แสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมการรับน้อง ทั้งจากร่นพี่และอาจารย์บางท่าน ร่นน้องต้องทำตามคำสั่งของร่นพี่และอาจารย์บางท่านโดยไม่ได้สมัครใจแม้แต่น้อย เช่น ถูกบังคับให้กินขนมปังยัดไส้กะปิ น้ำส้มสายชู เป็นต้น ร่นน้องที่มักถูกร่นพี่ตะโกนใส่เวลามาร่วมกิจกรรม ร่นพี่มักแสดงสีหน้าและท่าทางที่ดูร้ายใส่ร่นน้องที่เริ่มไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของพวกเขา” (นาย ข, 2562 : สัมภาษณ์) และดังที่ นาย ค. ตัวแทนนักศึกษสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “กิจกรรมการรับน้อง เป็นการ

บังคับให้น้องใหม่ทุกคนต้องเข้าร่วมกิจกรรม โดยคนที่ไม่เข้าร่วมจะต้องถูกลงโทษ ถูกบูลลี่ ถูกตัดคะแนนจากอาจารย์บางท่าน รุ่นน้องจึงปฏิเสธการเข้าร่วมกิจกรรมไม่ได้ อำนาจของอาจารย์และคะแนนจึงมีส่วนอย่างยิ่งในการใช้อำนาจที่ไม่ชอบธรรมนี้” (นาย ค, 2562 : สัมภาษณ์)

2. ความไม่เท่าเทียมกัน (Inequality)

2.1 จากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า มีกรณียึดความอาวุโส มากกว่าความรู้ความสามารถ โดยรุ่นพี่จะยึดตนเองเป็นหลัก โดยเลือกปฏิบัติกับรุ่นน้อง รุ่นน้องคนไหนที่มีรูปร่างหน้าตาดีก็就会被ปฏิบัติอีกแบบ กล่าวคือ มักจะได้ความอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรม เข้ารับกิจกรรมเป็นอย่างดี ส่วนรุ่นน้องที่รูปร่างหน้าตาไม่ดี กล่าวคือ มักจะถูกรุ่นน้องปฏิบัติด้วยความไม่เต็มใจ มีการชักสีหน้าใส่ มีการพูดเสียดสีใส่รุ่นน้องที่รูปร่างหรือลักษณะไม่ดี รวมไปถึงการคุกคามทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิง และเพศทางเลือก ในการทำกิจกรรม รุ่นพี่มักจะอัดคลิปวิดีโอการทำกิจกรรม เต้าเพลงสันทนการ ด้วยเนื้อหาของเพลงที่ล้อแหลมพร้อมกับทำเต้าลามกอนาจาร ในส่วนของรุ่นน้องเพศทางเลือก มักจะถูกกลั่นแกล้งอยู่บ่อยครั้ง โดยรุ่นพี่จะหาเรื่องราวหรือวิธีการเพื่อที่จะทำให้รุ่นน้องออกไปยืนด้านหน้าของวงกิจกรรม พร้อมกับสั่งให้รุ่นน้องทำตามคำสั่ง หากไม่ทำตามสามารถเข้ากลับไปนั่งที่เดิมได้ การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม, 2562)

2.2 จากการสนทนากลุ่มย่อย พบว่า มีกรณีการประหวัดเพรชชี ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการรับน้อง มักมีการคัดเลือกนักศึกษาที่มีรูปร่างหน้าตาดีตามความนิยมของสังคมมาประหวัดกัน อย่างไรก็ตาม การแข่งขันไม่ได้คำนึงถึงความรู้ความสามารถเท่าใดนัก มีการใช้คำเรียกเพศทางเลือกที่นอกจากหญิงและชายว่า “ดาวเทียม” ซึ่งเป็นการลดทอนคุณค่าความเป็นมนุษย์และความเท่าเทียมอย่างยิ่ง รุ่นพี่มักจะไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้แต่ฝ่ายเดียว รุ่นน้องกลับไม่สามารถแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรม

ที่จัดขึ้นได้ รุ่นพี่สอนรุ่นน้องได้ แต่น้องแนะนำรุ่นพี่ไม่ได้เลย (สนทนากลุ่มย่อย, 2562 : สัมภาษณ์)

2.3 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า มีกิจกรรมที่สะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมกัน ดังที่ นาย ข. ตัวแทนศิษย์เก่าสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “มีกรณีที่อาจารย์บางท่านเลือกนักศึกษาบางคนบางกลุ่มมาช่วยงานและเวลามีกิจกรรมหรืองานอะไร นักศึกษากลุ่มนี้ก็จะได้สิทธิพิเศษกว่านักศึกษาคนอื่น ๆ เช่น ในการนัดประชุมสาขา เรื่องการรับน้อง นักศึกษากลุ่มนี้ไม่ต้องเข้าร่วมก็ได้ โดยอ้างว่าอาจารย์ให้ช่วยงาน หรือ แม้แต่การมาเข้าประชุมล่าช้า อาจารย์ก็ได้ดูดาเหมือนกับนักศึกษาคนอื่น ๆ” (นาย ข, 2562 : สัมภาษณ์) และดังที่ นาย ค. ตัวแทนนักศึกษาศาสาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “คนที่เป้นเพศที่สามมักจะถูกรุ่นพี่กลั่นแกล้งอยู่ตลอดเวลา เวลาที่เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม รุ่นพี่ชอบบังคับขืนใจพวกเขา ชอบพูดดูถูกเหยียดหยามพวกเขา ชอบสั่งให้พวกเขาออกไปเดินท่าอานาจาร การให้คำปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ก็มีไว้ให้รุ่นน้องบางคน ไม่ใช่สำหรับทุกคน” (นาย ค, 2562 : สัมภาษณ์)

3. การรวมศูนย์อำนาจ (Centralization)

3.1 จากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า มีระบบผู้นำที่มาจากการแต่งตั้ง ไม่ใช่การเลือกตั้ง ซึ่งอาจารย์บางท่านเป็นผู้คัดสรรเอาเอง เพื่อให้เข้ามาช่วยงาน ชอบช่วยงานที่ช่วยครอบคลุ่ไปจนถึงกิจกรรมการรับน้อง กลุ่มผู้นำแต่งตั้งดังกล่าวมีบทบาทครอบงำความคิดและระเบียบในการดำกิจกรรม คนกลุ่มนี้มีอำนาจในการชี้ขาดในกิจกรรม (การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม, 2562)

3.2 จากการสนทนากลุ่มย่อย พบว่า ผู้ที่ทำหน้าที่ออกแบบกิจกรรมการรับน้องคือรุ่นพี่ โดยหลักๆ แล้วจะเป็นรุ่นพี่ ชั้นปีที่สอง และอาจารย์ผู้ควบคุมกิจกรรมการรับน้องเท่านั้น ไม่มีการกระจายอำนาจให้กลุ่มในรูปแบบอื่น ๆ หรือชั้นปีอื่นๆ เข้าร่วม

ประชุมหารือในการกำหนดแนวทางของกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ (สนทนากลุ่มย่อย, 2562 : สัมภาษณ์)

3.3 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า มีกิจกรรมที่สะท้อนถึงการรวมศูนย์อำนาจ ดังที่ นาย ข. ตัวแทนศิษย์เก่าสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “รุ่นน้องบางคนที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมก็ผ่านกิจกรรมได้ เช่น คนที่เป็นเด็กของอาจารย์ผู้กำกับดูแลกิจกรรมการรับน้อง ซึ่งพวกเขามีการไปทำงานช่วยอาจารย์คนนั้นอยู่บ่อย ๆ เวลาว่างกิจกรรม นักศึกษากลุ่มนี้ก็จะได้สิทธิพิเศษอยู่เสมอ ในขณะที่เพื่อนทำกิจกรรมนักศึกษาที่เป็นเด็กของอาจารย์ก็ไม่ได้เข้าร่วมด้วย โดยอ้างว่าอาจารย์ให้ทำนั่นนี่ ซึ่งผู้เป็นอาจารย์ก็คอยให้ทำอยู่ตลอดเวลา” (นาย ข, 2562 : สัมภาษณ์) และดังที่ นาย ค. ตัวแทนนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “อาจารย์ที่กำกับดูแลกิจกรรมการรับน้อง เข้ามาควบคุมจนเกินไป ทำให้นักศึกษาขาดความคิดเป็นของตนเอง บ่อยครั้งที่นักศึกษามีหน้าที่รอทำตามคำสั่งของอาจารย์ผู้กำกับดูแลเพียงอย่างเดียว” (นาย ค, 2562 : สัมภาษณ์)

4. การใช้อำนาจตามอำเภอใจที่ปราศจากเหตุผล (Arbitrary rule)

4.1 จากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า มีการนิการรุ่นน้องใช้โทรศัพท์มือถือระหว่างดำเนินกิจกรรมบางครั้งก็มีการเก็บโทรศัพท์มือถือไว้ที่รุ่นพี่ มีการเรียกประชุมรุ่นน้องโดยพลการ มีการเรียกประชุมรุ่นน้องอย่างกะทันหันโดยไม่แจ้งให้ทราบล่วงหน้า (การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม, 2562)

4.2 จากการสนทนากลุ่มย่อย พบว่า มีการนิการผู้นำนักศึกษาที่ดำรงตำแหน่งหลายสมัยจากการที่ไม่มีการแข่งขันในการเลือกตั้งและการส่งต่อกิจกรรมที่ซ้ำซากจำเจมาจากรุ่นก่อนๆ ผู้นำเหล่านี้ไม่รับฟังความเห็นของคนอื่น ชอบด่ารุ่นน้องในที่สาธารณะเพียงเพราะรุ่นน้องไม่ได้ยกมือไหว้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวของรุ่นพี่สร้างความอับอายแก่รุ่นน้อง (สนทนากลุ่มย่อย, 2562 : สัมภาษณ์)

4.3 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า มีกิจกรรมที่สะท้อนถึงการใช้อำนาจตามอำเภอใจที่ปราศจากเหตุผล ดังที่ นาย ข. ตัวแทนศิษย์เก่าสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “รุ่นพี่ชอบตำรุ่นน้องเมื่อรุ่นน้องโง่ ไม่ยิ้ม ไม่ทักทาย ถ้ารุ่นน้องไม่โง่ รุ่นพี่ก็จะมีการเรียกรุ่นน้องมาประชุม แล้วตำรุ่นน้องว่า ทำไมรุ่นน้องเจอหน้ารุ่นพี่แล้วไม่ยกมือไหว้ ” (นาย ข, 2562 : สัมภาษณ์) และดังที่ นาย ค. ตัวแทนนักศึกษสาขาวิชา รัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “รุ่นพี่ยึดเอาสิ่งที่ว่าตนเองโดยกระทำมาแบบไหน ก็จะเอาไปทำกับรุ่นน้องแบบนั้น เหมือนหนึ่งว่าเป็นการแก้แค้น เป็นการเอาคืน ซึ่งในฐานะที่เป็นรุ่นพี่และมีอำนาจที่จะทำกิจกรรมอะไรกับรุ่นน้องเพื่อความสะใจ รุ่นพี่ก็จะใช้อำนาจในส่วนนี้เป็นการเอาคืนหลังจากที่ตนเคยโดนกระทำมา โดยที่ไม่การคิดไตร่ตรอง ไม่มีการใช้เหตุผลในการจัดกิจกรรมการรับน้อง คิดแต่ว่าปีก่อนเราเคยโดนกระทำมาแบบใด รุ่นน้องต้องโดนเหมือนกัน ไม่ก็จะต้องโดนหนักกว่ารุ่นเรา” (นาย ค, 2562 : สัมภาษณ์)

5. มีพหุนิยมแบบจำกัด (Limited Pluralism)

5.1 จากการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม พบว่า การยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรมยังมีน้อย ความคิดเห็นที่แตกต่างกันกลายเป็นเพียงสิ่งแปลกปลอม รุ่นน้องบางคนที่ย้ายมาเรียนที่ รุ่นพี่จะเข้าไปยั่วว่า ไม่ว่าคุณเคยเรียนที่ไหนมา คุณเข้ามาเรียนสาขานี้ คุณต้องปฏิบัติตามคำสั่งรุ่นพี่ ต้องทำตามเพื่อน ห้ามเอาสิ่งที่เคยเคยทำมาใช้กับที่นี่(การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม, 2562)

5.2 จากการสนทนากลุ่มย่อย พบว่า สาขาวิชาห้ามแต่งตัวตามเพศสภาพของตนเอง ต้องแต่งตัวคล้ายคลึงกัน โทนสีเดียวกัน ไม่ว่าจะเป็นเสื้อ กางเกง แม้กระทั่งรองเท้า รุ่นน้องจะแต่งตัวตามใจชอบไม่ได้ ต้องทำตามคำสั่งรุ่นพี่เท่านั้น แม้กระทั่งการไม่เคารพความหลากหลายทางเพศ บ่อยครั้งที่รุ่นน้องเพศทางเลือกมักถูกทำให้อับอาย ทำให้รู้สึกขายหน้าขายตาต่อหน้ารุ่นพี่และเพื่อนรุ่นเดียวกัน เช่น การให้รุ่นน้องออกไป

เดินท่าลามกอนาจาร พร้อมกับน้ำเสียงหัวเราะชอบใจ บางคนตะโกนใส่รุ่นน้องด้วยน้ำเสียงกระซอกโฮกฮาาก (สนทนากลุ่มย่อย, 2562 : สัมภาษณ์)

5.3 จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า มีกิจกรรมที่สะท้อนถึงการมีพหุนิยมแบบจำกัด ดังที่ นาย ข. ตัวแทนศิษย์เก่าสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “รุ่นน้องห้ามทำตามอำเภอใจ ใครเคยเรียนจากสถาบันไหน อย่าเอาสิ่งที่เคยทำมาใช้กับที่นี่ ที่นี่ทุกคนต้องทำเหมือนกันหมด ทำตามคำสั่งรุ่นพี่และอาจารย์เท่านั้น หากใครฝ่าฝืนจะส่งรายชื่อให้อาจารย์ที่รับผิดชอบกิจกรรม และคนนั้นก็จะไม่ผ่านกิจกรรมการรับข้อสาขารัฐศาสตร์” (นาย ข, 2562 : สัมภาษณ์) และดังที่ นาย ค. ตัวแทนนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ ได้กล่าวไว้ว่า “รุ่นพี่สั่งให้รุ่นน้องต้องใส่เสื้อเหมือนกันเวลามาร่วมกิจกรรม ในการร่วมกิจกรรมการรับรุ่นน้องทุกคนต้องแต่งกายให้เหมือน ๆ กันตามที่รุ่นพี่กำหนดเท่านั้น” (นาย ค, 2562 : สัมภาษณ์)

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะอำนาจนิยมในกิจกรรมการรับน้องของสาขาวิชารัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน ได้แก่ (1) การละเมิดเสรีภาพของปัจเจกบุคคล (2) ความไม่เท่าเทียม (3) การรวมศูนย์อำนาจ (4) การใช้อำนาจตามอำเภอใจที่ปราศจากเหตุผล (5) การมีพหุนิยมแบบจำกัด

อภิปรายผลการวิจัย

Soek-Fang Sim (2005: 175-178) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ชาวสิงคโปร์ เชื่อสายจีน ได้ชี้ให้เห็นว่า ประเทศส่วนใหญ่ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความเป็นเผด็จการอำนาจนิยม และประเทศไทยคือหนึ่งในนั้น แม้จะมีบางช่วงที่ไทยพยายามพัฒนาตนเองให้มีความเป็นประชาธิปไตยอยู่บ้าง แต่ก็ยังเป็นเวลาที่สั้นกว่า หากเทียบกับความเป็น

อำนาจนิยมของสังคมไทย ในสังคมไทยสถาบันการศึกษาถูกใช้เป็นเครื่องมือในการผลิตซ้ำอำนาจนิยมมาโดยตลอด แม้แต่มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาขั้นสูงสุดของประเทศก็ไม่เว้น

ผลการวิจัยในครั้งนี้ ได้ต้องย้ำให้เห็นว่า ปัญหาเรื่องการละเมิดเสรีภาพของปัจเจกบุคคล ความไม่เท่าเทียม การรวมศูนย์อำนาจ การใช้อำนาจตามอำเภอใจที่ปราศจากเหตุผล และการมีพหุนิยมแบบจำกัด ยังคงถูกผลิตซ้ำกันอย่างแพร่หลายและมากขึ้นจวบจนปัจจุบันในมหาวิทยาลัย ขณะที่นักศึกษาปัญญาชนผู้กล้าหาญต่อต้านอำนาจนิยมก็มีอยู่เพียงจำนวนน้อยนิด และใกล้จะสูญพันธุ์ แต่ความน้อยนิดก็ไม่ได้หมายความว่าไม่มีเลย ดังที่นักศึกษาปัญญาชนผู้กล้าต่อต้านอำนาจนิยมอย่าง เนติวิทย์ โชติภัทร์ไพศาล, พริษฐ์ ชิวารักษ์, ปันสยา สิทธิจิรวัฒนกุล, จตุภัทร์ บุญภัทรรักษา เป็นอาทิ

และนับตั้งแต่มีงานเขียนคลาสสิกที่ชื่อ วากัน้อง: การสร้างและสืบทอดระบบเผด็จการในมหาวิทยาลัย ของ ธเนศวร์ เจริญเมือง ที่ได้ตีพิมพ์ออกมาครั้งแรกในปี ค.ศ. 2000 และได้ส่งผลให้เกิดการต่อต้านอำนาจนิยมในการรับน้องในมหาวิทยาลัยมากขึ้นแต่อย่างไรก็ตาม กิจกรรมอำนาจนิยมในการรับน้องในสังคมไทยก็ไม่ได้มีที่ท่าว่าจะลดลงแต่อย่างใด โดยเฉพาะในสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสานนี้ ดังนั้น ผลการวิจัยในครั้งนี้ หากถูกเผยแพร่ออกไปสู่สาธารณะ อาจจะทำหน้าที่ช่วยกระตุ้นเตือนถึงปัญหาดังกล่าวได้บ้าง ไม่มากก็น้อย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) มหาวิทยาลัยควร/ต้องมีมาตรการในการสร้างเสริม ปกป้อง และคุ้มครองเสรีภาพของนักศึกษา

2) มหาวิทยาลัยควร/ต้องมีมาตรการในการสร้างเสริม ปกป้อง และคุ้มครองความเท่าเทียมกันของนักศึกษา

3) มหาวิทยาลัยควร/ต้องมีมาตรการในการสร้างเสริมการกระจายอำนาจทางวิชาการแก่นักศึกษา

4) มหาวิทยาลัยควร/ต้องมีมาตรการในการป้องกันการใช้อำนาจตามอำเภอใจที่ปราศจากเหตุผลในทุกพื้นที่ของมหาวิทยาลัย

5) มหาวิทยาลัยควร/ต้องมีมาตรการในการเคารพ สร้างเสริม ปกป้อง และคุ้มครองพหุนิยมหรือความแตกต่างหลากหลายในทุกพื้นที่ของมหาวิทยาลัย

เอกสารอ้างอิง

สิริพรรณ นกสวน สวัสดิ์ และคณะ. (2557). **คำและแนวคิดในประชาธิปไตยสมัยใหม่**.

กรุงเทพฯ: มูลนิธิฟรีดริค เอแบร์ทแห่งประเทศไทย.

Barrington, L. W. (2015). **Authoritarianism**. In J. B. Holbrook (Ed.), *Ethics, Science, Technology, and Engineering: A Global Resource* (pp. 155-158). Farmington Hills, MI: Macmillan Reference USA.

Retrieved..from..<https://link.gale.com/apps/doc/CX3727600068/GVRL?u=thstou&sid=GVRL&xid=a21b6ab8>

Berg-Schlosser, Dirk. (2005). **Authoritarianism: Overview**. In Maryanne Cline Horowitz (Ed.), *New Dictionary of the History of Ideas*. Maryanne Cline Horowitz (pp. 172-175). Detroit, MI: Charles Scribner's Sons. Retrieved from <https://link.gale.com/apps/doc/CX3424300067/GVRL?u=thstou&sid=GVRL&xid=fb486dbd>

Darity, Jr., William A. (2008). **Authoritarianism**. In William A. Darity, Jr (Ed.), *International Encyclopedia of the Social Sciences*. (pp. 213-214) Detroit, MI: Macmillan Reference USA. Retrieved from <https://link.gale.com/apps/doc/CX3045300139/GVRL?u=thstou&sid=GVRL&xid=cf575594>

Linz, Juan J. (2000). **Totalitarian and authoritarian**. Boulder: Lynne Rienne.

Sim, Soek-Fang. (2005). **Authoritarianism: East Asia**. In Maryanne Cline Horowitz (Ed.), *New Dictionary of the History of Ideas*. (pp. 175-178). Detroit, MI: Charles Scribner's Sons. Retrieved from

<https://link.gale.com/apps/doc/CX3424300068/GVRL?u=thstou&sid=GVRL&xid=21f63479>

Webb, Edward. (2011). **Totalitarianism and Authoritarianism**. In John T. Ishiyama and Marijke Breuning (Eds.), 21st Century Political Science: A Reference Handbook. (pp. 249-257). Thousand Oaks, CA: SAGE Reference. Retrieved from <https://link.gale.com/apps/doc/CX1701100040/GVRL?u=thstou&sid=GVRL&xid=ab7ad2a3>

การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม. (2562). กิจกรรมการรับน้องของนักศึกษา
สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคอีสาน.
สนทนากลุ่มย่อย. (2562). ตัวแทนนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่ง
หนึ่งในภาคอีสาน.

การสัมภาษณ์เชิงลึก

นาย ข. (2562). ตัวแทนศิษย์เก่าสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาค
อีสาน. (15 พฤศจิกายน 2562). สัมภาษณ์.
นาย ค. (2562). ตัวแทนนักศึกษาสาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาค
อีสาน. (20 พฤศจิกายน 2562). สัมภาษณ์.

Translated Thai References

Siriphan Nok Suan Sawatdee et al. (2014) **Words and concepts in modern democracy**. Bangkok: Friedrich Foundation. Ebert of Thailand